

Beogradskie Novine

Br. 147.

BEOGRAD, utorak, 11. juli 1916.

Izlaži: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:

u Beogradu i u krajevinama za-
posjednutim od carsko i kra-
jevskih četa po cijeni od
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-
Hercegovini i Dalmaciji po
cijeni od 6 h
izvan ovog područja 12 h

Pretplata:
za 1 mjesec u Beogradu i u
krajevinama zaposjednutim
od carsko i krajevskih četa K 1-13
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-
Hercegovini i Dalmaciji K 2-47
izvan ovog područja K 3-

Oglasni po cijeniku.
Doprinos: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava,
pričinjanje oglasa i pretplate: kneza Milana ul. broj 38. Telefon broj 23.

Godina II.

Veliki talijanski gubici između Ečave i Brente. — Jedna naša krstarica uništila pet engleskih stražarskih brodova u otranskom kanalu.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 10. jula.

Rusko bojište:

Jučerašnji dan prošao je srazmerno mirno. Pojedini ruski izvještaji su na više mesta ogorčene borbe.

Talijansko bojište:

Na frontu Soče borbeno se djelatnost ograničavala na topničke i vazdušne borbe. Naše su pomorske letilice ponovo bacile bombe na radionice „Adria“. Između Brente i Ečave vodnjene su na više mesta ogorčene borbe. Jake alpinske snage vršile su ponova jakе napade na naše položaje jugoistočno od Cima Dieci, ali su ih djevelj na 17. i 10. pješ. pukovnije odbili pod najtežim gubicima. Pred našim rovovima leže više od 800 talijanskih lješnja. U toku noći propao je jedan neprijateljski napad u prostoru Monte Interotto. U odsjeku istočno od brandske doline napali su alpinci kod Valmorbie i na Monte Corne, uspiješi i da se dočepaju ponutog brijege, ali ga moradošće optapustiti, zahvaljujući protivnapadu naših hrabrih tirolskih zemaljskih strijelaca, kojima se predalo 455 Talijana.

Jugostočno bojište.

Nepromjenjeno.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogadjaji na moru.

U zoru 9. o. m. naišla je naša krstarica „Novara“ na Otrantskom moru na grupu od 4, a prema istovjetnim iskazima zarobljenika, vjerovatno i 5 naoružanih engleskih stražarskih (patrolnih) brodova, te ih je sve razoriла topovskom vatrom.

Svi parobrodi buknuše u plamenu i potonuše, pošto je na trima prethodno eksplodirao parni kotao. Od posade mogla je „Novara“ spasti samo devetoricu Engleza.

Zapovedništvo mornarice.

Izvještaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 10. jula.

Iračko bojište.

Stanje nepromjenjeno.

Podlistak.

Današnji Beograd.

Ustici sa puta švajcarskog majora du Bois.

Švajcarski major du Bois pun je hvala za austro-ugarsku upravu u Srbiji, koju je tu skoro upoznao iz svojeg posmatranja. Evo šta on piše u „Breslauer General-Anzeiger“ o svojoj posjeti u Beogradu.

Beograd je mnogo stradao od topništva. Borba prilikom juriša na grad bila je grozna i okončana učinkom boraca, čiji se tragovi još i danas vide na zgradama. Ja cijenim, da je polovina domova beogradskih pogodjena topovskim metćima, polovina od njih prošla samo s lakinom povrijedama, koje su sad i opravljene, dok je oko 15% od cijelokupnog broja domova više manje porušeno. Naprotiv, crkve su ostale ne-povrijedene, isto tako i javne zgrade, od kojih su samo neke lako oštećene, što će se u brzo popraviti. Ulice su opet očišćene od ruševina, mnogobrojne rupčage pričinjene granatama, ispunjene su, kamena i drvena kaldrma dovedena je opet u red, razbrgnute kanalizacije i vodovodi potpuno su opravljeni, postrojenje za električno osvjetljenje opet funkcioniра i grad se blista u svjetlosti, tramvajske pruge opet su otpočele redovnom vožnjom, jednom riječi, javna uređenja stavljeni su opet u djelovanje i saobraćaj funkcioniра bezbjekorno.

U Beogradu je za divljenje velika čistota. Trgovački je obrt poslije potpuno zastojao opet oživio. Trgovački su

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu nije se ništa važno dogodilo. Čarke između izvidničkih odjeljenja. Neprijateljski napad, koji je bio upravljen protiv jednog odsjeka u središtu odbijen je s teškim gubicima po Ruse, kojom smo prilikom dobili 35 zarobljenika. Slabi napadi protivnika na lijevom krilu tako isto su propali. Inače ništa od značaja.

Prvi vojni glavni guverner u Srbiji.

U jučeranjem izdanju našeg lista objavljena vijest o opozivanju Njegove Preuzvišenosti gospodina podmaršala grofa Ivana Ulricha Salis-Seevisa sa mjesa svoga dosadanje dječevanja kao vojnog glavnog guvernera u Srbiji izazvala je u svima krugovima veliki pokret. Jer za srpsko stanovništvo, u sedanjim prilikama, mnogo više znači ličnost vojnog glavnog guvernera nego li kojeg drugog visokog dostažnog stvremenika i vlastodržca u redovnim okolnostima za zemlju.

Grof Salis bio je prvi guverner u Srbiji, od kako se sada pobjedonosno vije u zemlji austro-ugarska zastava. On je bio pozvan, da na putu, koji je mač utro, podje dalje i utvrdi u zemlji moć i ugled Habsburške monarhije, da snažnom rukom iskorjeni one pretjerane zablude, koje su zemlji bacile u nevolju i propast, da ih uputi putem, koji ih vodi boljоj i srećnijoj budućnosti.

Ali je u njegovu ruku položen i drugi, čisto čovječni zadatak: kao tijelo kome iz hiljadu rana teče krv, ležala je Srbija pred nogama pobedioca. Ne osjećajima osvete, nego svjesna dužnosti jakog pobedioca prema nemoćnom pobijedjenome, pristupila je austro-ugarska monarhija, da pravedno ali teško kažnjenoj zemlji pomogne, koliko joj je to moguće bilo i koliko je to smjela učiniti.

I sad je čovjek, kome je ta dvostruka misija povjerena bila, otišao sa položaja i mi se danas, između mnogog drugog, bavimo pogledom na prvu epohu nove povjesnice Srbije. Ona se

nalazi potpuno i sa svim pod znacima ličnosti Njegove Preuzvišenosti grofa Ivana Salis-Seevisa.

Kakvu je promjenu on izveo! U jednoj zemlji, u kojoj su pokidane bile sve veze kojim se država i društveni život spajaju kao članovi jednog naroda, u kojoj je snažna strast borbe potpuno slomljena uzmakla očajnoj strasti nemocne ogorčenosti protiv pobedioca, u kojoj se posljednja snaga upinjala protiv okova, bilo je grofu Salisu povjerenje da vlada. Danas je on ostavlja kao jednu provinciju, u kojoj vlada zakon i pravda, i u kojoj vrijedi bezuvjetno i nepovijedivo volja vlasti, u kojoj narod mirno — jer ono što se dogodilo bilo je silno — radi svoj svakodnevni posao, uvjeren, da se mora pokoriti jačemu bez poniženja. Ogromni izliv strasti stišan je, srušena su u svome plamenu gorde zidine nekadašnjih zračnih kula, njih sad pokriva mrki pepeo. Srbija je probudjena iz jednog pustog sna i povijava se pred jednom moćnom stvarnošću, koja rasteruje usijane glave i fanastične proroke, čije su lažne povijesti slušali. Još uzdržljivo, ali, neka joj bude na sreću — postojano sljedeća ona novim putem spasenja.

To je djelo grofa Salisa.

Ali ima još nješto, što se ne smije zaboraviti.

Iz rana, što ih je morao nanijeti mač osvetsnika, ne curi više krv, a bila počela su živje i snažnije da kucaju. Zemlja kao da se iz nova radja ili iz teškog, bolesnog sna budi, trgovina i saobraćaj razvijaju se, a privredni i društveni život biva sve intenzivniji. Bijeda i nevolja, koja su ovim teškim vremenom zakucala i na vrata, koja im se ranije nikada niješu nadala, ublažene su, u koliko je to bilo u ljudskoj moći. A kako je tek povedena brig za narodnu uzdanicu, za omladinu! Najbolji dio onoga, što je narodu ostalo, sad je u dobrim rukama.

Ono što je u Srbiji učinjeno od prvog dana, ne može više da isčezne. Usjevi su iznikli, a plod će sazrijeti. Mi se praštamo sa onime što je posejav, ali ga nećemo nikada zaboraviti. Ono što je on posijao, valjalo je!

Ruska ofenziva.

Strahoviti gubici.

(Naročiti brojov „Beogradskih Novina“).

Berlin, 10. jula.

Zenevska „Tribuna“ javlja da je sada 1500 ruskih časnika, računajući tu samo poginule časnike.

Kako Rusi broje zarobljenike.
(Naročiti brojov „Beogradskih Novina“).

Berlin, 10. jula.

Jedan novinar koji dolazi iz ruskog glavnog stana opisao je Stockholmskom dopisniku „Lokalanzeiger“-a način, kojim Rusi broje svoje zarobljenike. Naime, cijelo muško stanovništvo zaposjednutog područja od 17 do 45 godine otpraćeno je iz Bukovine u Wolyniju, mnogobrojni Jevreji, a i dosta Rusa, uhapšeni su i internirani u udaljenim krajevinama carstva. Sve je to pak ubrojano kao zarobljenici, tako, da se može reći, da od dosad javljenog broja zarobljenika, za koji su Rusi javili da su do sada zadobili, gotovo nema više od 30% pravih vojnih zarobljenika.

Englesko-francuska ofenzija.

Zvanično se javlja iz Pariza: 9. jula 3 časa po podne. Na objema obalama Somme noć je prošla na miru. Cjelokupni broj juče zadobiljenih zarobljenika kod Hardcourt-a iznosi 633, među njima 10 časnika. Na sjevernom frontu kod Verduna Nijemci su se danjno obasipali vatrom odsjeka Chattanocurt i Fleury, tako isto baterije kod Damloupa.

Zapadno od Šume Premont pokušali su njemci dva ispada protiv položaja kod Croix-Saint-Jean. Jedno njihovo odjeljenje prodrije je u francuski rov, ali je odmah poslije tog izbaceno ručnim granatom. Drugo odjeljenje je rasterjano prije no što se moglo i približiti našim rovovima. U Vogesima su Nijemci s večer napali, poslije žestoke palje, utvrđenje južno od brežuljaka Sainte Marie. Njihov je napad propao u našoj vatri. U toku noći ispalo je povoljno za rukom jedno malo francusko preduzeće severno od Hartmannweilerkopf. Francuzi su zaplijenili jednu mašinsku pušku i doveli su 14 zarobljenika.

11 časova po podne. — Sjeverno od Somme nije bilo dogadjaja. Južno od Somme preduzeli smo ofenzivu istočno od Flaucourta od prilike 4 kilometra od rijeke, sjeverno od Bellay na Santarre. Na cijeloj napadnutoj liniji naše su trupe osvojile neprijateljske položaje u prostoru, čija je dubina jedan do dva kilometra. Osvojili smo selo Biaches i postavili smo naše položaje na jednoj liniji koja od tog seida ide ususredstvo Brieux-a. Pri tome preduzeću dobili smo 300 zarobljenika. Na objema obalama Maase trajala je pričinjeno jaka topnička djelatnost, naročito u odsjecima Fleury i Šume Fumi.

Engleski izveštaj. General Haig javlja 9. jula: Prošle noći bila je borba djelatnost između Andre i Somme znatno slabija nego li oba prošla dana. Mi smo i dalje napredovali kod Ovillera. U jednom drugom odsjeku osvojili smo jednu grupu utvrđenih zgrada. Nijemci nijesu činili dalje pokušaje da povrate izgubljene položaje, koja su nuže čete osvojile sjeverno od Givenchy. Poslije žestog obasipanja vatrom jednog dijela odsjeka, koji drže novo-zelandske čete, neprijatelj je pošlo za rukom da poslije jakih mjestnih napada prodrije na jednom mjestu u naše rovove. Poslije borbe od pola časa novo-zelandske čete ponovo su ga izbacile iz rovova. Mnogi Nijemci ostali su mrtvi u našim rovovima.

Engleski izveštaj. General Haig javlja 9. jula: Prošle noći bila je borba djelatnost između Andre i Somme znatno slabija nego li oba prošla dana. Mi smo i dalje napredovali kod Ovillera. U jednom drugom odsjeku osvojili smo jednu grupu utvrđenih zgrada. Nijemci nijesu činili dalje pokušaje da povrate izgubljene položaje, koja su nuže čete osvojile sjeverno od Givenchy. Poslije žestog obasipanja vatrom jednog dijela odsjeka, koji drže novo-zelandske čete, neprijatelj je pošlo za rukom da poslije jakih mjestnih napada prodrije na jednom mjestu u naše rovove. Poslije borbe od pola časa novo-zelandske čete ponovo su ga izbacile iz rovova. Mnogi Nijemci ostali su mrtvi u našim rovovima.

Prepriječka. Da li se tumaralo svjetskog mora baš tada sjecao bezbržnih dana, koje pod vjernim bđenjem njemačkih mornara u plavoj odori provodio u toploj škrinji jedne podmornice, ili je u nastupu svoje gospodske samovolje bio mišljenja, da se masivna prepriječka može tako isto njemu lijepo skloniti s puta, kao i on prepriječki, — dosta to, došlo je do sudara dviju tvrdih glava i torpeda, kao i prepriječka bijahu izbrisani iz svjetske povjesnice.

Prepriječka bijaše, kao što se uviđek samo sa žaljenjem možemo sjećati, najlepši brod holandske trgovачke flote, „Tubantia“. „Minheima“, koji prema nama nijesu vrlo raspoloženi, bilo je odmah jasno i utvrđeno, da je jedna njemačka podmornica, hotimice ili pogrešno, zbrisala „Tubantia“. S onu stranu kanala John Bull je zlurado trljao ruke. Jer je to bilo, kao što se dalje sjetiti možemo, u vremenu, kada je rat s mornarcima ponovno bio otpočeo i kada je on engleskoj podbadačkoj radnji u Americi divno poslužio, naročito onda, kada bi jedan neutralni brod namjerno ili u ime Božje slučajno od njemačke podmornice potopljen bio. Pošto su stvari tako stojale, u Njemačkoj se moglo predpostaviti, da je na mjeru bila isključena. Pogreške i slučajnosti se mogu dešavati i desile su se, nijesu je njemački admiralski stožer, poslije učinjenog isledjenja, bezobzirno priznati i popravio. Niko dakle nema prava da posumnjava, da je u ovom slučaju svaka pogreška isključena, poslošto je bilo utvrđeno, da u vremenu

nove prijetnje, a sile sporazuma trude se da nikome Zaimisla. Sve je jasnije, da Venizelos hoće da izazove opasnosti građanskog rata. Njegovo držanje dobija veće revolucionarni oblik.

U stvari grčkih časnika, pritvorenih u Solunu, izgleda, da će se između grčke i sile sporazuma postići po svojim sporazum na taj način, što će se za tu stvar ustanoviti jedan grčko-francuski vojni sud.

Englezi gospodare na Kritu.

K. B. Milano, 10. jula.

"Secolo" javlja iz Atene: Engleski odnosa, koji zapovjednik flotom u zalivu Sudu, natjerao je osoblje njemačkog konzula da napusti Kandiju. Konzul je otišao u Atenu.

Austro-Ugarska.

Rascjep ugarske nezavisne stranke.

K. B. Budimpešta, 9. jula.

Groz Mihajlo Karolyi uputio je potpredsjedniku nezavisne stranke Juliju Sagi pismo, u kome mu saopštava, da s obzirom na suprotnosti koje su izbile prilikom posljednjih razgovora, odstupa sa predsjedništvu stranke i iz nje istupa. Grof Teodor Battyan i poslanik Lovasssy saopštili su svoje istupanje iz stranke bez ikakvog objašnjenja.

Balkanske vijesti.

Pašić u Rimu.

K. B. Rim, 10. jula.

Juče je ovamo prispeo Pašić, primio ga je ministar spoljnih poslova Sonnino.

Nesnosna vrućina u Solunu.

K. B. Bern, 10. jula.

Solunski dopisnik "Journal-a" brzovjesta: Vrućina je ovde postala i sviše nesnosljiva, iznosi 45 stepeni u hladovini. Dizenjeri i nervne groznice zadaju mnogo posla vojnom sanitetu. Ljekari i lejkarski poslovniči iz Francuske traže da se vrati u svoju domovinu.

Najnovije brzovjavne vijesti.

Ruske financijske nezgode.

Neuspjeh posljednjeg ratnog zajma.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine").

Haag, 10. juna.

Sad je izvjesno, da je najnoviji utrašnji ruski ratni zajam od dvije milijarde okončan potpunim neuspjehom. Izgleda, da Rusija stoji na koncu svoje finansijske moći, a to jamačno i jeste uzrok, što su se ministri financija Francuske, Engleske i Italije na zapomaganje Barkovo žurno sastali na konferenciju u Parizu. Tice se omiljenog plana Barkovog, t.j. ratnog zajma za Rusiju, za koji bi jamčile sve sile sporazuma.

Promjene u britanskom kabinetu.

K. B. London, 10. jula.

Juče javljene ministarske promjene danas su zvanično objavljene. Jedna zvanična nota saopštava, da je Asquith pozvao Mac Kinnonwooda da se vrati na svoj raniji položaj tajnika finansija, iako je taj položaj po rangu niži, i to zbog velike odgovornosti blagajničkog ureda za vrijeme rata. Lord Curzon naimenovan je za člana ratnog odbora.

Sudbina Perzije.

(Naročiti brzovoj "Beogradske Novine").

Kopenhagen, 10. jula.

George Brandes u "Politiken" opisuje sudbinu Perzije, njenu podjavljivanju-

nje i njenu podjelu između Rusije i Engleske, te veli: Svi su onima, koji su se divili Engleskom kao nosiocu slobode, sada je grdno teško oko srca, što moraju gledati kako se Engleska udružila sa Rusijom, da podjarmi jedan slab narod, i to baš onda, kada je ovaj počeo da se emancipiše do stepena da vlada sam sobom.

Iz francuskog senata.

Povjerenje vlasti.

K. B. Pariz, 10. jula.

Senat je završio raspravu o pitanjima, koja se tču narodne obrane, te je sa 251 protiv 6 glasova primio dnevni red, kojim se vlasti izjavljuje povjerenje.

Jedna talijanska letilica propala.

K. B. Lugano, 10. jula.

Na letilištu Gallarate srušila se jedna letilica sistema „Nevprot“ i raspala se. Dva poručnika letaća poginula su.

Grad i okolina.

Etapni poštanski ured u Zabrežu.

U Zabrežu je otvoren etapni poštanski ured II. reda. Novi poštanski ured podpada pod etapno-poštanski ured I. reda u Obrenovcu. Primaju se za sada: dopisne karte, otvorena pisma, štampani spisi i ogledi robe; predaju se: dopisne karte, otvorena i zatvorena pisma, štampani spisi i ogledi robe. Cenzuru predatih pošiljaka vrši cenzorsko mjesto u Obrenovcu.

Za sirotinju.

Ovajačna trgovачka kuća Marić i Riznić, (Knez Mihajlova ulica 45) i Kosta Riznić (Knez Mihajlova ulica 49) dale su po 300 kruna, t. j. ukupno 600 kruna odajnično carško i kraljevskom kotarskom zapovjedništvu, s time da tu svatu upotrijebi za beogradsku sirotinju bez razlike vjere i narodnosti.

Vrućina.

Prema izvještaju c. i k. vojne meteoroške stanice, krajnje su temperature na dan 8. jula iznosile 33,8° i 18,1° C, a 9. jula 35,6° i 17,3° C, 10. jula pak 37,8° i 18,2°, dokle nešto manje no u početku prošle nedelje. Temperatura zemljine površine izložene sunčanim zracima iznosila je 9. jula 55,6°, a 10. jula 56,6° C. Ovaj period suša sada traje već jedanaest dan. Ovakvi duži periodi bez ikakve kiše nijesu nikakve rijetkosti u našoj klimi, te ne predstavljaju nikakvu veću opasnost za žetvu.

Smrt zasluznog poštanskog veterana.

7. o. m. umro je u Beogradu Lazar Ognjanović, koji je trideset i osam godina revnosno vršio dužnost raznosača brzovjesta u Beogradu.

Čika Laza, bio je dobar, vrijedan i poštjen radnik. Smrt njegovu plakaju njegova žena Spasa i djeca: Aca, Ognjan, Danica, Saveta, Dragiša, Dara, Kosa, Rosa, Ruža i Olga, kao i mnogobrojni prijatelji. Vrijedi spomenuti da se pokojnik nikada nije mješao u politiku, nego samo gledao svoju službu i mnogobrojnu porodicu. Vječna mi pamet!

Izgubljen pas.

Prekujuće, u nedjelju, izgubio se u okolini žandarmerijske kasarne (oružničke vojarne) jedan pas, rase ovčarske (kurjačke), zagasite drake. Nosi čeličnu ogrlicu sa mesingom pločicom za ime, a odaje se na ime „Fritz“. Ko psa nadje i privede žandarmerijskoj školi, dobiće nagradu.

Izome ljudi da se dave u moru. Odnosno jednog lutajućeg njemačkog torpeda vjerojatno važi osnovno pravilo svih sitničara: ne treba dozvoliti ništa da propadne, jer ko zna čemu će to dobro biti! Holandski su listovi uvijek tvrdili, da Englezi imaju u svojini njemačke podmornice. Ako to nije, za tehniku je jedna malenkost, utvrditi u jednom torpednom čamcu lanciranju, iz koje se može ispaliti jedan neprijateljski torped. Očeviđici tvrde, da su vidili engleske čamce u najbližem susjedstvu, kad je „Tubanticu“ potonula. Jma li nekog, koji će tvrditi, da takav nitkovluk kod Engleza nije vjeronjatan? Šta se sve od jedne fote ne može očekivati, koja prevaziša zastavom smatra za svoju dužnost? Koja kradu pošte vrši ka svoj stručni posao? Koja dželate sa „Baralongom“ trpi u svojoj sredini? I koja protiv kukavičku posade propalog „King Stepha“ nije iznala šta da primjeti. Mi ne mislim da tvrdimo, da je tok dogadjaja morao takav biti. Mi samo ne dozvoljavamo, da nam se oduzme pravo, da otvoreno možemo izjaviti, da je i tako moglo biti. Ako bi se doživljali torpeda 2033, u tamnom dijelu njegova života, mogli zaokviriti u ovu drugu mogućnost, onda se možemo nadati, da će se to sve jednog dana objasniti. Jedan doista čudan dio ratne povjesnice izazivačne nam tada pred oči, i ako nam on, prema svemu onome, što smo sa „Gentlemen“-om Okeana doživili, ne će ničega iznenadjućeg dobiti!

Mogućnost, da se čelična riba sa sputanim demonom u sebi mogla tako dugo ploveći održati, mora se priznati. Torped je čudna sprava fine mehanike. On bi trebao, kad svoju metu, gdje bi morao svoje opredjeljenje da razori, promaši, poslije izvjesnog vremena da potone. Ali naravno može se desiti, da ventil za potopljenje, uslijed ma kakvog poremećenja, iznevijere i da se ta samostalna plovna sprava može sa svojim rasprškavajućim tovarom po nekoliko dana održati. Tako je neobično bitisanje torpeda 2033 između 6. i 16. marta mogla biti jedna Odyseja bez plana i cilja. Može, ali ne mora biti! I kad se samo odobriti može, što se zvanično prestavljanje uzdržava svakog sumnjičenja, koje do sada nije moglo biti dokazano, onda sebi jedan nečovjek čovjek može opredjeljeno zamisliti drugu mogućnost toga događaja. Može se još zamisliti, da je taj još tamni dio života torpeda mogao biti narančištan. Ispljen sa jednog engleskog razarača. Zar nije blizu zamisao, da je taj ili koji drugi engleski brod mogao uhvatiti tog lutajućeg odmetnika? Samo plemenitost morem vladajućih Britanaca ostavlja brodo-

Narodna priljuba.

Uredjenje monopolja duvana.

U našem članku o proizvodnji duvana u Srbiji mi smo dovoljno naglasili od kolikog je značaja kultura duvana za Srbiju sa narodno-privrednim gledišta. Ali ta kultura je isto tako važna i sa fiskalnog gledišta. Gotovo u svima kulturnim državama duvan predstavlja monopolski artikal koji do tijekom državi daje veće ili manje prihode. U Srbiji pak monopol duvana spada u najvažnije i zvorne državne gazdovanje; naime pri budžetu od 125 milijuna prihodi monopolja duvana iznosi su 18 milijuna dinara i svakom se godinom penjaju. Tako su oni iznosili: 1910. god. 16,530,000, 1911. god. 17,440,000 dinara a 1912. god. 18,923,000 dinara. Za godinu 1914. pak, pošto je Srbija prisajedinila nove oblasti zedobivene balkanski ratovima, predviđeni su ovi prihodi u visini od 28 milijuna dinara.

Prema tome, za tri godine, od 1910 do 1912, ukupni prihodi od monopolja duvana iznosi su 52,893,000 dinara, od kojih je otpadalo na austro-ugarsko zaposljeno područje 32,240,000 koja se svata ovačko raspodjeljuje: Beogradski (seoski) 3,355,000, valjevski 3,622,000, kragujevački 3,215,000, kruševački 1,926,000, Šabacki 4,892,000, gornjomišljevski 1,214,000, smederevski 3,181,000, užički 1,593,000, čačanski 2,000,031, te grad Beograd 6,770,000 dinara. Prema tome od ukupnih monopolističkih prihoda, koji su otpadali na carsko i kraljevsko zaposljeno područje, iznosi su otipriklje 61 na sto, a u glavnom je ista srazmjeru i odnosno potrošnje. Koljina čiste dobiti iznosi je 1910. godine 12,375,000, a 1911. godine 13,197,000 te godine 1912. 13,170,000.

Radi pokrića upravnih troškova, morao se i dalje zadržati monopol duvana, te je ovih dana izšla uredba, koja u glavnom uređuje pitanje toga monopolja kao i proizvodnje duvana. Prema toj uredbi, carsko i kraljevsko vojne vlasti imaju isključivo pravo da po zemljama i u inostranstvu kupuju duvan radi preradjivanja, kao i prodaju duvanskih prerađevina na malo i veliko. Velikoprodaja duvanskih prerađevina privremeno je ustupljena ugovorom Ugarskom Banatom u Trgovačkom D. D. u Budimpešti, a u Etapnoj poštanskoj zastupništvo, s time da ono ima da vodi računa da na zaposljenu području uvijek bude dovoljni koljina duvanskih prerađevina. Banka je obavezna da u Beogradu otvoriti i postaviti, koja će pored malog zajedničkog grba nositi oznaku „K. u. k. Tabak-Monopol-Zentrallieitung“ — Cesarsko i kraljevsko središnje uprave Samoprodaja i Duvana. Kao monopolisticku prerađevinu dolaze i prodaju raznovrsni duvanski proizvodi, koji pripadaju carskoj i kraljevskoj austrijskoj, kraljevsko ugarskoj, te bosansko-hercegovačkoj duvanskoj režiji. Prodaje cijene za potrošače označene su na duvanskim prerađevinama. Od cijene, utvrđene za potrošača, pripadaju maloprodavcu 10%.

Medutim, kako što već napomenjusmo, ovom uredbom ne uređuje se samo pitanje o prodaji duvana već i pitanje o proizvodnji istoga. U tome pogledu valja naročito nagnati pažnju na sljedeće odredbe: Duvan će se proizvoditi u zemljama isključivo za državni monopol, i to samo u onim krajevinama, za koje se izustavila značajna da je duvan, proizveden u njima, dobre kakvoće. Ove će oblasti izblje objaviti naročito naredbom, i u tim krajevinama dozvoliće se obrada duvana samo u slučajevima, ako je privijeljeno toliko proizvoda, da u dotičnoj opštini ima bar pet hektara zasadjenih duvanom. Svaki proizvodjac mora da upotrijebi za proizvodnju duvana najmanje 20 ari. Najviše smije i no kosa prizvedi da zasadit duvanom jedan hektar, a zadržati pak do tri hektara; svaki proizvodjac duvana obavezan je da u roku od jedne do tri godine podigne šupu za usljeđenje duvana i da predozvije svoje žetve do posljednje liste. Duvansko sjeme izdavaće vojna glavna gubernija na želju proizvodjaća besplatno. Sem toga će vojna glavna gubernija, na osnovu § 84. uredbe, voditi računa o tome, da se srpske duvane nadje zgodnje i ne prekrivači, da se u sredini sliku harfe, a pod njom napis: Libertas et natale solitu — Sloboda i rođena grada, a natis je glasio: Republika Srpska. Za vrijeme posljednjih osam godina izdavaljali su Sinn-Feinovi svoje marke. Ima ih dvije vrste, a kod obje nema ni jedna edite riječi engleski napisane. Jedna pokazuje križ na crno-plavom polju, a druga harfu s bojama: zelenom, žutom i crnom. Za vrijeme najnovijeg ustanka bile su marke tiskane, koje su pokazivale malu zastavu u zelenoj, bijeloj i narančastoj boji, pa slike ustaničkih vodja Larkina, Allena i O'Brienja, a pod njima stope riječi: God save Ireland.

Medutim, kako će se srušiti nepreradjeni a docnije i uprerađeni stanju. Carsko i kraljevsko vojne glavna gubernija isto tako sebi zadržava pravo, da duvane proizvode na svome području ili u cjelinu nepreradjeno proda u inostranstvu ili pak da ih sve ili djelimično zadrži za domaću fabrikaciju, koja se ima uređiti. Da izvoz srpskog duvana neće se naplaćivati nikakva carina.

Pošto su pojedini krajevi u Srbiji veoma povoljni za proizvodnju duvana to se nadamo da će ista kroz neko vrijeme prevariti potrošnju te tako donijeti koristi kako upravi tako i proizvodjačima. Pošto su pojedini krajevi u Srbiji veoma povoljni za proizvodnju duvana to se nadamo da će ista kroz neko vrijeme prevariti potrošnju te tako donijeti koristi kako upravi tako i proizvodjačima.

Bečka burza.

K. B. Beč, 10. jula.

Izvještaji o povoljnom stanju na bojištima i dobrim izgledima za žetvu, dali su burzi pri izvjesnoj mirnoći saobraćaju ipak čvrstu tendenciju. Nješto je više interesa bilo za pojedine željezne vrijednosti, čiji su tečajevi pokazivali tendenciju da se penju, dok su se ostali tečajevi dobro držali. Osim toga bilo je skakanja tečajeva kod nježnih petrolejskih vrijednosti, kao i municionih, špirituških i ugljenim dionicama. Saobraćaj se u glavnom graničio na jed

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Stanislav Povlenović iz Kallimana, opštine Lutovnja, kator Gor Mihalović, moji svaki put prijeđe da je izvještaj preko ovog lista ko maša s mnom sin Kumanov Povlenović. — Početku četvrtog veka I. bat. 10. puka III. poziva i o mnom Milici Povlenoviću vozaču profijant kolone umjetne divizije I. odjeljenja I. poziva. Unaprijed ostaje zaštitna svakome onome ko je o gore pomenutim ma šta jesu.

Molim drugove i poznanike da me izvjestite o popu Milicu Simušu iz Kusadu koli se za vrijeme olanzivani u Kusadu nalazio. Za Milana Simiću podnarednika u Milicu Simušu redova I. čete, 1. bat. 11. puka Karadjordjevoj I. poziva i o Dragutinu Simušu redova I. čete, 1. bat. 11. puka II. poziva. O njima ne znam nikako vijeti nemam. Ostali moji zdravstveni.

Ured „Humanitas“, Section Serbe, Lausanne, Rue des Tereaux 10. Molim ured, da me preko ovih novina izvesti o mojima: Anti, Dragoljubu i Šelimu, Lazareviću, Mladenu Bojićeviću i Milivoju Stefanoviću. Svi su viši oficiri. Njih izvještite, da sam sa djecom zdrava u Nišu, u svojoj kući. Draga Lazarevića. 8001-8

G. Perić, Geneve, avenue du Mail, 27, izvještava Mihaila Stefanovića, Beograd, Obilićevo Vjenac br. 1., da je Milan zdrav u Marselju, (rue Rameau 2), Aca bolestan u Marselju od reumatizma (hospit auxiliaire No. 2a), Mirko na svojoj službi zdrav. Izvještio sam ih, da ste zdravi u Beogradu svi. Moli za izvještaj, šta je sa njegovima u Pridvorici i gdje je Miloje. 400 kruna sam vam poslao za Danu. Neka Dana 100 kruna pošalje Miloju i neka pomogne ostale, ako su u oskudici. Ovaj oglas platite i deponujte jednu sumu za oglase buduće, molim vas. Živadin, Vesa i Miroslav svi na svojim službama zdravi. 8003-8

8002-8

G-dji Bujošević, za g. Radovanu Ž. Mišiću, Primila sam vašu kartu preko ured. „Beogradskih Novina“. Javljam Vam, da vaš nijesu u Beogradu. Pisala sam u Valjevo, po dobitku odgovora javiću vam. Raspitajte za Milovana, po mogućnosti izvještite me. Vojisava Milanovića, Kraljice Natalije ul. 38. Beograd. 8002-8

Jovanu Bajlony, Ženeva. Javi kako si ti i Mika, ako si u vezi sa Mikom, pošli mu Gordaninu sliku. Svi njegovi su zdravi kao i mi svijet. Ne brinite na ništa. Otokaru sam javila, da je umro stric Karlo. Pozdrav, majka, Ruda Bajlony, Miloševa ul. 79. 7996-8

G-dji Julijani Bujošević, Zürich, Universitätstrasse 47. Zdravi smo svi, hvala Bogu. Elisaveta je primila 440 kruna, što joj je poslao preko Banke. Izvještite nas preko ovoga lista kako ste sa zdravljem. Jeli Rudolf još na zamatu. Karl Oskar Fehrman, Bitoljska ul. 51. Beograd. 8001-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informaciju, Ženeva. Molim da me izvještaj, da li je živ i zdrav moj sin Andreja Mišić, koji je otisao sa upravnikom bolnice I puka iz Vranje. Izvještaj poslati kartom ili preko ovoga lista. Blagodaran Arsa Mišić, Ružina br. 29, Beograd. 8001-8

G. Milutinu Matiću, Ženeva. Veliko Vas hvala na poslatom izvještaju, za moga muža Stanka Terzića. Molim Vas po mogućstvu javite mu, da smo mi živi i zdravi i mnogo ga pozdravljamo i neka se što češće javlja. Vama velika blagodarnost i pozdrav od Nikodina i Katice Terzić, iz Valjeva. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8002-8

Molim sve moje prijatelje i poznanike, na strani, da me izvjestite gdje se nalazi moj muž Mihailo S. Ristić, vojni činovnik, koji je otisao pri povlačenju srpske vojske i od tada nije mi se nikako javio. Unaprijed blagodarna Ljubica Ristića. Molim da mi javi na mnom adresu: Kićevska ul. 19. Beograd. 8001-8

DOBILA sam vijest da je moj brat Beković (Sluka) glumac umro, u koliko je ovo istina, molim prijatelje i poznanike da me izvjestite putem ovih novina ili neposredno, da li je umro i u kom mjestu. Pava Sluka, glumica Jagodina. 7956-8

Gospodinu Dusanu Nikoliću, Hotel „Terminal“, Ženeva. Molim te da mi pošalje ako znaci gdje su Rodoljub i Ljubiša Bujdići. Javi mi preko „Beogradskih Novina“. Pozdravljaju te, Mara i Lepa Bujdić. 7956-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim za izvještaj i obavještenje o mome mužu dr. Marku Krstiću, profesoru i rezervnom pješ. kapetanu I. kl. u V. puku drtn. divizije, I. poziva, jer do sada ne dobih o njemu nikakve viesti. Ja sam sa djecom kod njegovoga strica u Osečenici (Mionice), zdravi smo i dobro. Unaprijed zahvalna Desa M. Krstić. 7942-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Novac poslat od Aleksandra Djordjevića, medicinara, primila sam. Molim izvještite moga muža Dimitrija Djordjevića, da sam poslati novac primila, i po mogućstvu da me izvesti o djeci o njemu. S poštovanjem Jelena Djordjević, Smiljančeva 23. 8031-8

GABOR BOJOVIC, žandarmerijski narednik iz Kumanova, posljednja novost iz Djakovice. Žena Maria moli da javi gdje je on, Jordan i Mihailo, Haiduk Veljka ul. br. 3, Beograd — Cukarica. 8020-8

Ured „Humanitas“, Section Serbe, Lausanne, Rue des Tereaux 10. Molim ured, da me preko ovih novina izvesti o mojima: Anti, Dragoljubu i Šelimu, Lazareviću, Mladenu Bojićeviću i Milivoju Stefanoviću. Svi su viši oficiri. Njih izvještite, da sam sa djecom zdrava u Nišu, u svojoj kući. Draga Lazarevića. 8001-8

G. Perić, Geneve, avenue du Mail, 27, izvještava Mihaila Stefanovića, Beograd, Obilićevo Vjenac br. 1., da je Milan zdrav u Marselju, (rue Rameau 2), Aca bolestan u Marselju od reumatizma (hospit auxiliaire No. 2a), Mirko na svojoj službi zdrav. Izvještio sam ih, da ste zdravi u Beogradu svi. Moli za izvještaj, šta je sa njegovima u Pridvorici i gdje je Miloje. 400 kruna sam vam poslao za Danu. Neka Dana 100 kruna pošalje Miloju i neka pomogne ostale, ako su u oskudici. Ovaj oglas platite i deponujte jednu sumu za oglase buduće, molim vas. Živadin, Vesa i Miroslav svi na svojim službama zdravi. 8009-8

8002-8

G-dji Bujošević, za g. Radovanu Ž. Mišiću, Primila sam vašu kartu preko ured. „Beogradskih Novina“. Javljam Vam, da vaš nijesu u Beogradu. Pisala sam u Valjevo, po dobitku odgovora javiću vam. Raspitajte za Milovana, po mogućnosti izvještite me. Vojisava Milanovića, Kraljice Natalije ul. 38. Beograd. 8001-8

Jovanu Bajlony, Ženeva. Javi kako si ti i Mika, ako si u vezi sa Mikom, pošli mu Gordaninu sliku. Svi njegovi su zdravi kao i mi svijet. Ne brinite na ništa. Otokaru sam javila, da je umro stric Karlo. Pozdrav, majka, Ruda Bajlony, Miloševa ul. 79. 7996-8

G-dji Julijani Bujošević, Zürich, Universitätstrasse 47. Zdravi smo svi, hvala Bogu. Elisaveta je primila 440 kruna, što joj je poslao preko Banke. Izvještite nas preko ovoga lista kako ste sa zdravljem. Jeli Rudolf još na zamatu. Karl Oskar Fehrman, Bitoljska ul. 51. Beograd. 8001-8

Srpskom Crvenom Krstu, odjeljenje za informaciju, Ženeva. Molim da me izvještaj, da li je živ i zdrav moj sin Andreja Mišić, koji je otisao sa upravnikom bolnice I puka iz Vranje. Izvještaj poslati kartom ili preko ovoga lista. Blagodaran Arsa Mišić, Ružina br. 29, Beograd. 8001-8

G. Milutinu Matiću, Ženeva. Veliko Vas hvala na poslatom izvještaju, za moga muža Stanka Terzića. Molim da me izvještaj, da li je živ i zdrav moj sin Andreja Mišić, koji je otisao sa upravnikom bolnice I puka iz Vranje. Izvještaj poslati kartom ili preko ovoga lista. Blagodaran Arsa Mišić, Ružina br. 29, Beograd. 8001-8

Aci B. Diniću iz Beograda, Ženeva. Molim da me izvještaj, da li je živ i zdrav moj sin Andreja Mišić, koji je otisao sa upravnikom bolnice I puka iz Vranje. Izvještaj poslati kartom ili preko ovoga lista. Blagodaran Arsa Mišić, Ružina br. 29, Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8002-8

Molim sve moje prijatelje i poznanike, na strani, da me izvjestite gdje se nalazi moj muž Mihailo S. Ristić, vojni činovnik, koji je otisao pri povlačenju srpske vojske i od tada nije mi se nikako javio. Unaprijed blagodarna Ljubica Ristića. Molim da mi javi na mnom adresu: Kićevska ul. 19. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8002-8

Molim sve moje prijatelje i poznanike, na strani, da me izvještite gdje se nalazi moj muž Mihailo S. Ristić, vojni činovnik, koji je otisao pri povlačenju srpske vojske i od tada nije mi se nikako javio. Unaprijed blagodarna Ljubica Ristića. Molim da mi javi na mnom adresu: Kićevska ul. 19. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin. „Beogradskih Novina“ za anonsne, primam i odgovore, dajem naročito za Beograd, sve što imate u buduću uputite preko mene, ja će tačno izvršivati i po mogućstvu novac za odgovore deponovati da se štampano. Mnogo Vas i gospodju pozdravlju Vaš Petar T. Ljubić, tipograf, Zorina ul. 9. Beograd. 8001-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Zürich. Dragi države, vidim Vaš izvještaj u „B. Novinama“ i sam sam nekoliko pitanja preko Vas poslao. Pitao za moje rodake Miladina Ljubića učitelja i Mateju Ljubiću blag. drin. div. I. armije, sa njegovim sinom Milivojem, pita i brine njegova žena Jelena iz Aleksinca. Traži od Mateja da joj pošalje novac, i da joj javi da Milivoja gdje se sada nalazi. Vas molim, da me preplatite na ženevskom Kuriru, a ja će Vam biti na usluzi, jer sam stupio u admin

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

Lekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR

Aleksandara Konstantinović
TERAZIJE Nr. 34 (Više Distrakta).
Ord. od 9—12 i 3—6

Plombe zube, izradijuje moderne brige, zlatne krune, zube na stiftu kao i sve kaucuk vilice.

8021-1

Kupovine i prodaje.

ŽENSKE ŠEŠIRE
i svu modisku robu pro-
dajem znatno jeftinije.

Sima M. Lazarević, salon u dvorištu, Kr. Milana 120 (blizu Slavije). 7812-2

JEDNA MAŠINA za preženje kave zajedno sa vodenicom, transmisijom i kašicom, najnovije konstrukcije, udešena za elektriku, koks ili ugaoj. Prima u sebe do 40 kgr. koška ili ugla, upravo malo upotrebljena, marke "Probath", prodaje se odmah, jeftino. Upitali Viktoriju Pollak, Novi Sad, učica Kossuth Lajosa 5. Agenti će se sagraditi. A. 9-2

imamo na prodaju zetina za gorivo (kandila) u flašama, mašinskih za poljoprivredne sprave u buradima i cilindarskog u kantama i flašama, Milić, Novaković i Stefanović, Knez Mihajlova 42. 7954-2

Prodajem se 6 komada te-
gi za razne radnje. Vidjeti se mogu u Ma-
kenzijevu ulici br. 9. 8039-2Sapun peruci 4. kru-
šon peraci u kilo.

Solomon Gabaj, Vatrogasnica ul. br. 15.

Namještaj razni-
ma na prodaju. Upitali Simina-
učica 14, od 10—12 sati prije,
1—2—5 sati po podne. 8077-2

Preporučujemo na cijelom teritoriju i strancima.

Novi Sad, A. 9-2

Rozno.

Požnja!

Umoljava se onaj star gospodin, kome imena neznam, a koji je prije 40—50 dana dao farbiti svoje odelo, da dodje u moju radnju i uzme svoj kašut i prsluk, a da mi vrati onaj kaput i prsluk veći, koje su mi pogrešno izdate iz moje radnje. S poštovanjem: Gábor Fáfiér, farbar i hemijski puer, Knežev spomenik Nr. 35.

8036-5

PISACE STROJEVE raznih sustava sa cirilicom, preinacujemo na latinska slova u kratkom roku. Noter i drug, Zagreb, Ulica 25. 200-5

Predavanja.

Predajem slapski, njemački, francuski i engleski jezik i trgovacku korespondenciju, event. stenogramu, vještina pamćenja (memoteknikom). Za brz uspjeh garantujem. Upitali Kuni. Ljubice ul. br. 26 u avlju desno.

7985-7

KORESPONDENCIJA.

G. Dru RADOJKOVICU, Ženeve. Molim da izvjestite saimova. Potrebuje stakarsko-poručanska radnja na Savi, Donja ulica Nr. 33. 7874-3

SIGNOVI.

Jedna elegantna SPA-
VAČA SOBA izdaje se odmah u Pozorišnoj ul. br. 24. Videti može se uvjek. 7946-4

Traži se se za 15. ov. mј. namještaj stan, sastojeci se iz 2 sobe, kuće i nuzprostorije. Ponude na Stari 304*.

8034-4

Tražim u blizini željezničke stanice 2 lije-
po namještene bez-
uslovno čiste sobe po mogućnosti sa uporabom kla-
vira. Ponude sub „O. Z.“ na adn. tog lista.

8020-4

ALEXANDRU KRSTIĆU, Ja-

sam sa djeocom kod kuće i u velikoj sam oskudici. Potjomi mi

preko Milana Antovanića, Ženeve. Hotel Beatus novaca. Da ne znam gdje je. Jelisaveta A. Krstić, Svetosavska ul. 4.

8063-8

MIHAJLU P. ANDREJEVICIĆU, Ba. du Ponte d'Arve 8 Genéve. Molim izvjestite me ovim putem šta je sa mojim mužem Gjokom Jovanovićem, policijski pisar iz Jagodine, Rina Jovanović, Jagodina. 7905-8

7930-8

M. BOGDANU ROLJEVIĆU, stud. medicine, Ženeva. Mo-

ilim te Dane, pitaj Ljubu, Šta

sta je naša namjodacima: Živo-

tan, Dragoljub, Svetomir Lajićem, 17. puk., 1. četa, 2.

bataljon; Živojinom Lajšićem,

1. pirotehnička četa i Danilom

Sirovićem, bolničar 5. puka

drugog poziva. Mi i svi tvoji

djedro smo. Javi se češće. Svi

te mnogo pozdravljamo, tvoj

kum Steva Glišić, Valjevo.

8065-8

G. BOGDANU ROLJEVIĆU, stud. medicine, Ženeva. Mo-

ilim te Dane, pitaj Ljubu, Šta

sta je naša namjodacima: Živo-

tan, Dragoljub, Svetomir Lajićem, 17. puk., 1. četa, 2.

bataljon; Živojinom Lajšićem,

1. pirotehnička četa i Danilom

Sirovićem, bolničar 5. puka

drugog poziva. Mi i svi tvoji

djedro smo. Javi se češće. Svi

te mnogo pozdravljamo, tvoj

kum Steva Glišić, Valjevo.

7984-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Ženeva. Izvijestite

moga muža Svetislava Dragovića,

da smo svi zdravo došli u Užice.

Tata je primio 150

kruna. Po mogućnosti neka se

javlja češće, da ne briňemo.

Pozdravljaju i blagodari Savku

Dragovićku, Užice. 18-8

7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko

Milutina, Karamatića i njegovih

djeda i mati. 7949-8

MILUTINU KARAMATIĆU,

Genf. Novac i poslastica preko